

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών — Ανακοίνωση σχετικά με τις πολιτικές της ΕΕ και τον εθελοντισμό: Αναγνώριση και προώθηση διασυννοριακών εθελοντικών δραστηριοτήτων στην ΕΕ»

COM(2011) 568 final

(2012/C 181/26)

Εισηγητής: ο κ. TRANTINA

Στις 20 Σεπτεμβρίου 2011 και σύμφωνα με το άρθρο 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να ζητήσει γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών - Ανακοίνωση σχετικά με τις πολιτικές της ΕΕ και τον εθελοντισμό: Αναγνώριση και προώθηση διασυννοριακών εθελοντικών δραστηριοτήτων στην ΕΕ

COM(2011) 568 final.

Το ειδικευμένο τμήμα «Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και δικαιώματα του πολίτη», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 29 Φεβρουαρίου 2012.

Κατά την 479η σύνοδο ολομέλειας, της 28ης και 29ης Μαρτίου 2012 (συνεδρίαση της 28ης Μαρτίου 2012), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 134 ψήφους υπέρ, 3 κατά και 11 αποχές.

Πρόλογος

Ο εθελοντισμός αποτελεί σημαντική έκφραση της ενεργού συμμετοχής του πολίτη στα κοινά· αυξάνει το κοινωνικό κεφάλαιο, συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη, παρέχει πολύτιμα οικονομικά οφέλη στην κοινωνία και επιτρέπει στους πολίτες να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους. Με τον όρο «εθελοντικές δραστηριότητες» νοείται κάθε τύπος εθελοντικής (...) δραστηριότητας που συντελείται με την ελεύθερη βούληση του ατόμου ως αποτέλεσμα προσωπικών επιλογών και κινήτρων, χωρίς να προσδοκάται χρηματικό αντάλλαγμα⁽¹⁾. Ενώπιον της τρέχουσας κρίσης στην Ευρώπη των δημογραφικών αλλαγών και των συνακόλουθων προκλήσεων, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η καθοριστική σημασία που αποκτά ο εθελοντισμός για το άτομο ως παράγον που διευκολύνει την ένταξη, την ανάληψη ευθυνών εκ μέρους των ατόμων, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την διασύνδεση. Απαιτείται, ωστόσο, σαφής διάκριση μεταξύ των εθελοντικών δραστηριοτήτων και της έμμοιρης απασχόλησης, την οποία δεν θα πρέπει με κανένα τρόπο να υποκαθιστούν.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) είναι το πρώτο όργανο της ΕΕ που πρότεινε ήδη από το 2006 την θέσπιση του Ευρωπαϊκού Έτους Εθελοντισμού και υποστήριξε τις προσπάθειες των μελών της «Συμμαχίας Ευρωπαϊκού Έτους Εθελοντισμού 2011» (εφεξής «Συμμαχία ΕΕΕ 2011»), πριν από οποιονδήποτε άλλο. Η επίτευξη αυτού του στόχου το 2011 παρείχε την ευκαιρία να ευαισθητοποιηθεί ο πληθυσμός σχετικά με την προστιθέμενη αξία του εθελοντικού τομέα και συνέβαλε στο να καταστούν οι εθελοντικές οργανώσεις πιο αποτελεσματικοί παράγοντες σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Επίσης, το «Ευρωπαϊκό Έτος Δραστηριοτήτων Εθελοντισμού που προωθούν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στα κοινά 2011» συνεισέφερε άμεσα στην αναγνώριση του εθελοντισμού, ως μέσου για τη ρύθμιση των κοινωνικών προβλημάτων και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης.

1. Συστάσεις

1.1 Για να δημιουργηθεί ένα αποτελεσματικό και βιώσιμο περιβάλλον εθελοντισμού, η ΕΟΚΕ συνιστά τα όργανα της ΕΕ και τα

κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι η εθνική και η ευρωπαϊκή νομοθεσία επιτρέπουν και ενθαρρύνουν τον εθελοντισμό, προστατεύουν τους εθελοντές και αίρουν τα νομικά εμπόδια που τίθενται στις δραστηριότητές τους.

1.2 Ωστόσο, θα πρέπει να αποφεύγονται ρυθμίσεις που - είτε επειδή είναι υπερβολικά περιγραφικές είτε δεν κατανοούν επαρκώς τις τοπικές παραδόσεις εθελοντισμού - περιορίζουν ή εμποδίζουν τον εθελοντισμό· οι δε εθελοντικές οργανώσεις θα πρέπει να συμμετάσχουν άμεσα στη διαμόρφωση μιας τέτοιας νομοθεσίας. Μολονότι σε ορισμένες χώρες η απουσία σχετικού νομικού πλαισίου δεν αποτελεί εμπόδιο, σε άλλες δυσκολεύει τη ζωή των εθελοντών και των φορέων του τομέα, ενώ πάλι σε άλλες τα ισχύοντα νομικά πλαίσια, όντας περιοριστικά, παρέχουν στους εθελοντές περιορισμένη μόνον πρόσβαση σε εθελοντικές δραστηριότητες.

1.3 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να ενθαρρύνει τη δημιουργία μιας αποτελεσματικής και καλά οργανωμένης υποδομής για τον εθελοντισμό τόσο σε εθνικό (όπως εγκαταστάσεις για τις εθελοντικές οργανώσεις, προσλήψεις, εκπαίδευση και παροχή στήριξης όσον αφορά την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης) όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και να ενισχύσει τις εγκαταστάσεις των εθελοντικών οργανώσεων και των κέντρων εθελοντισμού για την παροχή πληροφοριών, την κατάρτιση και τον συντονισμό των δραστηριοτήτων μεταξύ των εθελοντών και των οργανώσεων.

1.4 Η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν προσβάσιμες, αξιόπιστες και βιώσιμες συνθήκες για τη χρηματοδότηση του εθελοντικού τομέα και να βοηθήσουν τις εθελοντικές οργανώσεις να προσαρμοστούν στο νέο περιβάλλον χρηματοδότησης. Η ΕΟΚΕ καλεί επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει το τμήμα εκείνο των προγραμμάτων χρηματοδότησης και των Διαρθρωτικών Ταμείων της που προορίζεται για την υποστήριξη του εθελοντισμού.

1.5 Τα ευρωπαϊκά όργανα και τα κράτη μέλη πρέπει να επιτρέπουν και να υποστηρίζουν τον εθελοντισμό ως εισφορά σε είδος στη συγχρηματοδότηση. Η ΕΟΚΕ καλεί επίσης τα ευρωπαϊκά όργανα και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η νομοθεσία περί ΦΠΑ δεν θα προσθέτει επιπλέον διοικητικό φόρτο στις εθελοντικές οργανώσεις.

⁽¹⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου «Ο ρόλος των εθελοντικών δραστηριοτήτων στην κοινωνική πολιτική» της 3ης Οκτωβρίου 2011, σημείο 1.

1.6 Για να διατηρηθεί η δυναμική στο μέλλον, η ΕΟΚΕ συνιστά να γίνουν ορισμένα πρακτικά βήματα ώστε να διατηρηθεί η κληρονομιά του Ευρωπαϊκού Έτους Εθελοντισμού πέραν του 2011 και να παραμείνει ο εθελοντισμός στην ημερήσια διάταξη των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ΕΟΚΕ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δρομολογήσει, σε πρώτη φάση, μία διαδικασία διαβούλευσης (π.χ., εκδίδοντας Λευκή Βίβλο ή υιοθετώντας άλλο αποτελεσματικό μέσο). Αυτή η διαδικασία μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί την κληρονομιά του Ευρωπαϊκού Έτους Εθελοντισμού, καθώς θα εξασφαλίσει ότι η ατζέντα του εθελοντισμού παραμένει σημαντική προτεραιότητα σε επίπεδο ΕΕ. Τα θεματικά έτη 2012 και 2013 πρέπει επίσης να χρησιμοποιηθούν από αυτή την άποψη.

1.7 Απαιτείται από τα όργανα της ΕΕ πιο συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά την πολιτική εθελοντισμού. Αυτή πρέπει να αναγνωριστεί ως διατομεακό θέμα πολιτικής, να συντονίζεται από ειδική μονάδα εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και να προωθείται από τις απαιτούμενες δομές πολιτικής στα υπόλοιπα όργανα της ΕΕ (2). Αυτό θα εξασφάλιζε τη συνέχεια της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών συντονιστικών φορέων, μιας αρμόδιας μονάδας της Επιτροπής, μιας διακομματικής ομάδας ή μιας ομάδας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μιας αρμόδιας σύνθεσης του Συμβουλίου και των εθελοντικών οργανώσεων σε όλα τα επίπεδα.

1.8 Επιπλέον, όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς πρέπει να εξακολουθήσουν να επικεντρώνουν τις προσπάθειές τους στην ενεργό προβολή του εθελοντισμού σε όλους τους πολίτες και, ανάλογα με τα εκάστοτε εθνικά δεδομένα, ειδικά στους νέους και στους πολίτες τρίτης ηλικίας. Ο εθελοντισμός που υποστηρίζεται από τους εργοδότες πρέπει να υποστηριχθεί περισσότερο στο μέλλον, με τα κράτη μέλη να εισάγουν μέτρα για την επίτευξη αυτού του στόχου (π.χ. να πραγματοποιηθεί έρευνα για τις πιθανές φορολογικές ελαφρύνσεις) και να ενθαρρυνθούν εταιρικές σχέσεις με τον εθελοντικό τομέα.

2. Γενικές παρατηρήσεις για τον Εθελοντισμό

2.1 Πρέπει να ακολουθηθεί μια προσέγγιση του εθελοντισμού η οποία να βασίζεται στους ίδιους τους εθελοντές, προκειμένου να διασφαλιστεί η ποιότητα, η αναγνώριση, η προστασία και η πρόσβαση, χωρίς κανενός είδους διάκριση. Τα δικαιώματα και οι ευθύνες των εθελοντών πρέπει να αναγνωριστούν και να γίνονται σεβαστά, οι δε εθελοντές και οι οργανώσεις τους πρέπει να έχουν επίγνωση αυτών (3).

(2) Όπως δήλωσαν την 1η Δεκεμβρίου 2011 οι εθνικοί συντονιστικοί φορείς για το Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού 2011 στη Δήλωση της Βαρσοβίας για τη Βιωσιμότητα της Δράσης για τις Εθελοντικές Δραστηριότητες και την Ενεργό Συμμετοχή των Πολιτών (DESAVAC): η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να αναπτύξει - με σεβασμό στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρμοδιότητες και ανάγκες - κατάλληλες δομές ανταλλαγής και συνεργασίας όλων των ενδιαφερομένων και της κοινωνίας των πολιτών στον τομέα του εθελοντισμού πέραν του Ευρωπαϊκού Έτους Δραστηριοτήτων Εθελοντισμού που προωθούν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στα κοινά. Απαιτείται ένα κομβικό σημείο για τον εθελοντισμό εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

(3) Από το 2006 η ΕΟΚΕ έχει υποστηρίξει τη διεξαγωγή συζητήσεων σχετικά με την δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Χάρτη για τον εθελοντισμό, ο οποίος θα έθετε τις κοινές κύριες αρχές που θα έπρεπε να διέπουν τα δικαιώματα και τις ευθύνες των εθελοντών και των οργανώσεών τους. Ο Χάρτης αυτός, εξάλλου, θα συνέβαλε στη βελτίωση του νομοθετικού περιβάλλοντος στο οποίο ασκούνται οι εθελοντικές δραστηριότητες.

2.2 Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή και να αναγνωριστεί το γεγονός ότι ο εθελοντισμός αποτελεί ένα μέσο με τη βοήθεια του οποίου μπορούν να επιτευχθούν οι στόχοι που η ΕΕ έχει θέσει για το 2020. Έχει συνεπώς ζωτική σημασία ο εθελοντισμός να συμπεριληφθεί στα εθνικά προγράμματα μεταρρύθμισης, ώστε να εξασφαλιστεί με τον τρόπο αυτό η υποστήριξή του.

2.3 Ο συντονισμός του τομέα του εθελοντισμού πρέπει να διατηρηθεί και μετά το 2011 προκειμένου να μπορέσει ο τομέας να προωθήσει το θεματολόγιό του, να εξασφαλιστεί η ανταλλαγή ορθών πρακτικών και να συσταθούν και καθιερωθούν σχήματα εθελοντών στα οποία να συμμετέχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς του τομέα (εκπρόσωποι των εργοδοτών, συνδικαλιστικών οργανώσεων, άλλων τομεακών οργάνων, των εθνικών αρχών και της ΕΕ). Η ΕΟΚΕ εκτιμά το έργο της «Συμμαχίας ΕΕΕ 2011» (4), το οποίο κορυφώθηκε με την έγκριση της Ατζέντας Πολιτικής για τον Εθελοντισμό στην Ευρώπη (P.A.V.E.) (5), η οποία περιέχει μεγαλόπνοες προτάσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη του εθελοντισμού σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, καθώς και για τους κοινωνικούς εταίρους και τις ΜΚΟ.

2.4 Για να ευαισθητοποιηθεί ο πληθυσμός όσον αφορά την κοινωνικοοικονομική αξία και συμβολή του εθελοντικού τομέα, η ΕΟΚΕ κρίνει ότι είναι σημαντική η ευρεία συλλογή και διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις του εθελοντισμού. Ως πρώτο βήμα, είναι απαραίτητο να επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με το έγγραφο οδηγίων της ΔΟΕ για τη μέτρηση της εθελοντικής εργασίας και να εφαρμοστεί η χρήση του, πράγμα που θα συμβάλει στην εναρμόνιση της μεθοδολογίας συλλογής στοιχείων σχετικά με τον εθελοντισμό στα κράτη μέλη. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ τονίζει επίσης την ανάγκη ταξινόμησης των εθνικών δεδομένων πέραν του ΑΕγχΠ, όπως τα δεδομένα σχετικά με τους «κοινωνικούς δείκτες» που καταδεικνύουν το ύψος του κοινωνικού πλούτου.

2.5 Είναι σημαντικό να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες όλων των εθελοντών που ασκούν δραστηριότητα σε επίσημους οργανισμούς ή που ασκούν δραστηριότητα σε προσωπική βάση. Τα όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη δεν μπορούν, και δεν πρέπει, να αγνοούν τα άτομα εκείνα που προσφέρουν τον εαυτό τους για εθελοντικό έργο προκειμένου να βοηθήσουν την κοινωνία. Πρέπει να εξαρθεί το έργο που επιτελείται σε άμεση ή έμμεση συνεργασία με εθελοντικές οργανώσεις. Πρέπει, εξάλλου, να εξεταστούν αναλυτικά και πολλοί άλλοι τομείς εθελοντισμού (πέραν της νεολαίας, του αθλητισμού ή του κοινωνικού τομέα).

3. Γενικές παρατηρήσεις της ΕΟΚΕ σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής

3.1 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις πολιτικές της ΕΕ και τον εθελοντισμό. Υποστηρίζει επίσης τους όρους και τις προκλήσεις που υποδεικνύονται.

3.2 Ωστόσο, εκφράζει την ανησυχία της για την κάπως βιαστική δημοσίευσή της και την έλλειψη δημόσιας διαβούλευσης και εκτίμησης των επιπτώσεων. Πολλές προτάσεις της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως αυτές που ενσωματώθηκαν έπειτα στην P.A.V.E., δεν συμπεριλαμβάνονται στην ανακοίνωση.

(4) www.eyv2011.eu

(5) http://www.eyv2011.eu/images/stories/pdf/EYV2011Alliance_PAVE_copyfriendly.pdf

3.3 Η Επιτροπή σωστά παραθέτει σειρά από εμπόδια στις εθελοντικές δραστηριότητες και υποστηρίζει ότι «Τα κράτη μέλη σημείωσαν κάποια πρόοδο ως προς τα θέματα αυτά το 2006, όταν δεσμεύτηκαν να συνεργαστούν προκειμένου να υπερβούν τα εμπόδια (...) Ωστόσο, απομένουν ακόμα πολλά να γίνουν.» Η ανακοίνωση θα μπορούσε να είναι πολύ πιο φιλόδοξη και να περιείχε συγκεκριμένες προτάσεις για ανάπτυξη στον τομέα.

3.4 Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα να δράσει ως καταλύτης όσον αφορά την ανάπτυξη της πολιτικής για τον εθελοντισμό, αν και η εν λόγω πολιτική θα εστιάσει κυρίως σε ζητήματα διασυνοριακών εθελοντικών δραστηριοτήτων και κινητικότητας των εθελοντών στην ΕΕ. Μολονότι την ευθύνη της ανάπτυξης κανονιστικών πλαισίων, κατευθυντήριων γραμμών ορθής πρακτικής και στρατηγικών έχουν τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα πρέπει να συνεισφέρει στον τομέα της συλλογής στοιχείων, επεκτείνοντας την Ανοικτή Μέθοδο Συντονισμού, ώστε να διασφαλιστεί ότι ο εθελοντισμός θα συμπεριληφθεί στα εθνικά προγράμματα μεταρρύθμισης και ότι τα διάφορα χρηματοδοτικά καθεστώτα της ΕΕ θα τον λάβουν υπόψη.

3.5 Η ΕΟΚΕ επικροτεί το γεγονός ότι: «Η Επιτροπή μπορεί να υποβάλει προτάσεις που θα αφορούν ειδικά τον εθελοντισμό στη στρατηγική της ΕΕ για την απασχόληση, στις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της Επιτροπής “Νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας”». Ωστόσο, πρέπει να αναγνωριστεί ότι υπάρχει ο κίνδυνος να μετατραπούν οι εθελοντές σε μέσο επίτευξης πολιτικών στόχων, ενώ πρέπει να γίνονται σεβαστές και να προστατεύονται οι θεμελιώδεις αξίες του εθελοντισμού.

4. Ειδικές παρατηρήσεις σχετικά με τις προτάσεις της Επιτροπής

4.1 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει τη δέσμευση της Επιτροπής να αυξήσει την ευαισθητοποίηση των πολιτών και των ενδιαφερόμενων φορέων της ΕΕ όσον αφορά τα διάφορα προγράμματα χρηματοδότησης που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους εθελοντές ή προορίζονται για εθελοντικές δραστηριότητες. Εκτός από τη χρηματοδότηση βάσει σχεδίων, οι δυνατότητες χρηματοδότησης του εθελοντισμού πρέπει να διευρυνθούν, για παράδειγμα μέσω της εισαγωγής βασικής χρηματοδότησης, μικρότερων επιχορηγήσεων και συμβασιακών δεσμών. Ο εθελοντισμός ως εισφορά σε είδος στη συγχρηματοδότηση πρέπει να επιτραπεί και κατά προτίμηση να γίνει υποχρεωτικός.

4.2 Δεδομένης της παρούσας πρότασης για συγχώνευση του ολοκληρωμένου προγράμματος διά βίου μάθησης και του προγράμματος «Νεολαία σε δράση» σε ένα ενιαίο πρόγραμμα «Erasmus για όλους», η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία ότι η άτυπη μάθηση μέσω της συμμετοχής σε εθελοντικές δραστηριότητες ενδέχεται να τεθεί σε κίνδυνο – τόσο όσον αφορά το περιεχόμενο, όσο και από την άποψη της μείωσης των διαθέσιμων πόρων. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να εξασφαλίσει την ανεξαρτησία και τη χρηματοδότηση του προγράμματος «Νεολαία σε δράση» και να εξακολουθήσει να εφαρμόζει όλες τις ωφέλιμες δράσεις της, συμπεριλαμβανομένης της ευρωπαϊκής εθελοντικής υπηρεσίας των νέων, των πρωτοβουλιών των νέων και της υποστήριξης των ευρωπαϊκών δομών στον τομέα της νεολαίας.

4.3 Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι θα ήταν απαραίτητο να παρακολουθηθούν κατάλληλα οι πρωτοβουλίες που προωθούν

τον διασυνοριακό εθελοντισμό στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών 2013. Ωστόσο, δεν είναι αρκετό να γίνει αναφορά μόνο στον διασυνοριακό εθελοντισμό: πρέπει να συμπεριληφθεί κάθε μορφή εθελοντισμού. Το πεδίο του θεματικού Ευρωπαϊκού έτους 2013 πρέπει να επεκταθεί στο Έτος ενεργού συμμετοχής του πολίτη στα κοινά, για να εξυπηρετήσει αυτόν το στόχο και να προσελκύσει το ενδιαφέρον των Ευρωπαίων πολιτών.

4.4 Η ΕΟΚΕ παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς το έργο της Επιτροπής όσον αφορά την πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, στην οποία συμπεριλαμβάνονται ο εθελοντισμός και το Ευρωπαϊκό διαβατήριο δεξιοτήτων. Για να καταγράφεται με τον κατάλληλο τρόπο η μάθηση που έχει αποκτηθεί μέσω του εθελοντισμού, το διαβατήριο δεν πρέπει να αποτελείται από σειρά νέων, ξεχωριστών πιστοποιητικών, αλλά μάλλον να είναι ένα πλήρες έγγραφο στο οποίο θα απεικονίζεται όλη η πρακτική εμπειρία, η κατάρτιση, καθώς και οι μη τεχνικές και οι επαγγελματικές δεξιότητες που έχουν αποκτηθεί μέσω της διά βίου μάθησης, συμπεριλαμβανομένων όσων αποκτήθηκαν μέσω του εθελοντισμού, αν ο εθελοντής το επιθυμεί.

4.5 Το 2012, η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις για να αναπτυχθεί περαιτέρω η υλοποίηση της στρατηγικής της ΕΕ για τη νεολαία και της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την κινητικότητα των νέων εθελοντών στην Ευρώπη. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η Ανοικτή Μέθοδος Συντονισμού θα μπορούσε να επεκταθεί σε όλον τον τομέα εθελοντισμού στην Ευρώπη. Αυτό θα επέτρεπε να παραμείνει η ατζέντα του εθελοντισμού σημαντική προτεραιότητα της ΕΕ με δομημένο τρόπο.

4.6 Στην περίπτωση του αθλητισμού, η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση για νέα χρηματοδότηση αυτού του τομέα από την ΕΕ και τονίζει την ανάγκη υποστήριξης των εθελοντικών δραστηριοτήτων, ιδίως σε τοπικό επίπεδο.

4.7 Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι οι εργοδότες πρέπει να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με τους διάφορους τρόπους με τους οποίους μπορούν να υποστηρίξουν τις διάφορες εθελοντικές δραστηριότητες των εργαζομένων, ως έκφραση των προγραμμάτων τους συλλογικής κοινωνικής ευθύνης. Οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να έχουν λόγο στα διάφορα συστήματα εθελοντισμού των εργαζομένων, τα οποία πρέπει πάντοτε να βασίζονται στην αρχή της εθελοντικής συμμετοχής τους.

4.8 Η ΕΟΚΕ έχει επίγνωση των διαφόρων πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην προώθηση του εθελοντισμού στο προσωπικό των οργάνων της ΕΕ και των δημοσίων υπαλλήλων στα κράτη μέλη. Με βάση τις θετικές εμπειρίες που έχει ήδη αποκομίσει το προσωπικό της, η ΕΟΚΕ συνιστά να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην πρόταση «Solidarité»⁽⁶⁾.

4.9 Η ΕΟΚΕ ανέμενε ισχυρότερη απάντηση από την Επιτροπή στην έκκληση της κοινωνίας των πολιτών για την απλούστευση των διαδικασιών χορήγησης θεώρησης για όσους εθελοντές προέρχονται από χώρες εκτός ΕΕ. Οι τροποποιήσεις στην οδηγία 2004/114/ΕΚ πρέπει να παρουσιαστούν και να προβλεφθεί σε αυτό το πλαίσιο ειδική κατηγορία θεώρησης για τους εθελοντές, αντίστοιχη με αυτή που χορηγείται στους φοιτητές.

⁽⁶⁾ <http://www.solidariteproposal.eu/>

4.10 Η ΕΟΚΕ επιδοκιμάζει την ιδέα της σύστασης του Ευρωπαϊκού Σώματος Εθελοντών Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ΕΣΕΑΒ) (7), εκφράζει ωστόσο τις αμφιβολίες της όσον αφορά το κατά πόσον το εν λόγω σώμα θα είναι πραγματικά προσανατολισμένο στον εθελοντισμό. Θα πρέπει να διασφαλιστεί η κατάλληλη αξιολόγηση των υπό εφαρμογή προτύπων σχεδίων πριν υποβληθεί η τελική πρόταση για το ΕΣΕΑΒ. Δεδομένου ότι η Επιτροπή εκτιμά το έργο των μη-κυβερνητικών οργανώσεων στην αναπτυξιακή συνεργασία, η ΕΟΚΕ συνιστά η υποστήριξη της ΕΕ για αυτές τις (κυρίως) εθελοντικές δραστηριότητες να ενισχυθεί περαιτέρω, για να βελτιωθεί ο αντίκτυπός τους.

5. Σύνοψη των δραστηριοτήτων της ΕΟΚΕ στη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Έτους Εθελοντισμού 2011

5.1 Στο πλαίσιο της προετοιμασίας του Ευρωπαϊκού Έτους Εθελοντισμού και της διαχείρισης των δραστηριοτήτων που είχαν προγραμματιστεί, η ΕΟΚΕ ίδρυσε την ομάδα συντονισμού για το ΕΕΕ 2011, με πρόεδρο τον κ. Pavel Trantina (Ομάδα ΙΙΙ). Με μια σειρά δημοσίων ακροάσεων, η ΕΟΚΕ προσπάθησε επίσης να δρομολογήσει συζήτηση μεταξύ εργοδοτών, συνδικαλιστικών οργανώσεων και μη κυβερνητικών οργανώσεων σχετικά με τους τρόπους διευκόλυνσης του εθελοντισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ομάδα συντονισμού συνεργάστηκε στενά με την Ομάδα δράσης της Επιτροπής για το ΕΕΕ 2011, τη Συμμαχία για το 2011, την ομάδα συμφερόντων «Εθελοντισμός» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και πολλούς άλλους ενδιαφερόμενους φορείς οι οποίοι συμμετείχαν στις εκδηλώσεις της ΕΟΚΕ.

5.2 Στη διάρκεια του 2011, η ομάδα συντονισμού της ΕΟΚΕ για το ΕΕΕ 2011 πραγματοποίησε πέντε συνεδριάσεις, **τέσσερις** εκ των οποίων **συνδυάστηκαν με δημόσιες ακροάσεις**, η καθεμία από τις οποίες αφιερώθηκε σε ένα ειδικό θέμα που αφορά τον εθελοντισμό, για να ενθαρρύνει τον διάλογο μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων στον τομέα. Κύριοι εταίροι στις ακροάσεις ήταν η Συμμαχία ΕΕΕ 2011, η οποία συνεισέφερε με ομιλητές από τις ομάδες εργασίας της που εξέθεσαν διάφορα θέματα, καθώς και η ειδική ομάδα της Επιτροπής για το ΕΕΕ 2011.

1. Αξία και αναγνώριση του εθελοντισμού (23 Μαρτίου)
2. Ποιότητα του εθελοντισμού και υποδομές για τον εθελοντισμό (23 Μαΐου)
3. Νομικό πλαίσιο για τον εθελοντισμό (27 Σεπτεμβρίου)
4. Εθελοντισμός των εργαζομένων (9 Νοεμβρίου).

5.3 Η ΕΟΚΕ συνδιοργάνωσε αρκετές εκδηλώσεις:

- τη 2η θεματική διάσκεψη σε ευρωπαϊκό επίπεδο (23-24 Μαΐου), την οποία διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή – η ΕΟΚΕ φιλοξένησε τις συζητήσεις που αφορούσαν κυρίως τη συμμετοχή των εργαζομένων·
- τη 2η σύμβαση για τον εθελοντισμό και διάσκεψη των ενδιαφερομένων φορέων (7-8 Σεπτεμβρίου), την οποία διοργάνωσε το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τους Νέους στην έδρα της ΕΟΚΕ και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·
- τις συνεδριάσεις συντονισμού της Συμμαχίας για το ΕΕΕ 2011, που πραγματοποιήθηκαν στην έδρα της ΕΟΚΕ στις 17 Μαρτίου, τις 19 Μαΐου και τις 29 Σεπτεμβρίου 2011·
- την διαδικασία κρίσης των ευρωπαϊκών βραβείων εθελοντισμού για τους εργαζόμενους τον Φεβρουάριο του 2011.

5.4 Για να σηματοδοτήσει την πρώτη πολωνική Προεδρία του Συμβουλίου και το Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού 2011, η Ομάδα ΙΙΙ της ΕΟΚΕ διοργάνωσε στις 30 Σεπτεμβρίου 2011 στη Βαρσοβία (στο Προεδρικό Μέγαρο) σημαντική διάσκεψη με θέμα τον εθελοντισμό, με βασικούς ομιλητές, μεταξύ άλλων τον Πρόεδρο της Πολωνίας, τον Ευρωπαίο Επίτροπο αρμόδιο για θέματα απασχόλησης και κοινωνικών υποθέσεων και τον Πολωνό Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Πολιτικής. Το γενικό θέμα της διάσκεψης ήταν «Η Ευρώπη των ενεργών πολιτών: εθελοντισμός.»

5.5 Ο Πρόεδρος της ΕΟΚΕ, καθώς και ο πρόεδρος και τα μέλη της ομάδας συντονισμού για το ΕΕΕ 2011 συμμετείχαν σε πολλές ειδικές συνεδριάσεις, συμπεριλαμβανομένων:

- της εναρκτήριας συνεδρίασης του ΕΕΕ 2011 στη Βουδαπέστη·
- της 2^{ης} θεματικής διάσκεψης σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τον εθελοντισμό, στις Βρυξέλλες·
- της τελικής διάσκεψης του ΕΕΕ 2011 στη Βαρσοβία.

5.6 Η ΕΟΚΕ ετοιμάζει ένα βιβλίο για την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στα κοινά, στο οποίο θα προβάλλεται το ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν τα μέλη της ΕΟΚΕ στον επαγγελματικό και πολιτικό τομέα, καθώς και στον τομέα του εθελοντισμού.

Βρυξέλλες, 28 Μαρτίου 2012.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON

(7) Σύμφωνα με το άρθρο 214 της ΣΛΕΕ.